

D É M O N V A N D A L .

Tento model vznikl o prázdninách roku 1950 jako další článek v řadě známých frýdeckých Démonů. Měl i drobné nedostatky, které jsem časem odstranil. Model jsem zalétával těsně před celostátní soutěží takže nebyl čas dokonale vyladit jeho let a měl jsem jej jako náhradní. Na CMS v Parýzánském jsem létal se starším spolehlivým Démonem.

První soutěžní křest s Vandalem byl v Třinci, kde již při prvním startu za studeného a větrného počasí se mu podařilo "uletět" a tím si zajistit první místo. Model jsem jen s obtížemi stíhal, ale nakonec jej našel. Později zvítězil i na místní soutěži ve Frýdku a také na krajské soutěži v Ostravě získal 1. místo a za větroni zůstal jen několik vteřin pozadu. Posledním startem uletěl z dohledu svým pozorovatelům a byl sledován na motorce až do místa přistání, vzdáleného od letiště 21km!!

Stavební popis modelu.

K ř í d l o - je samonosné, dvounosníkové, první lišta je balsová 4x8, pomocné lišty jsou nad sebou o $\varnothing 1,5$, náběžná hrana 3x3, odtoková z lišty 2x8 a koncové eliptické zakončení slepeno z balsy. Také na náběžce mezi žebry jsou vylepy z balsy, pro dodržení tvaru profilu. Taktéž je vylepen střed křídla. Profily jsou z překližky 0,8mm a silně vylehčeny.

Křídlo je postaveno do jednoduchého V a do šípu 8° . Profil G 5 P, krajní profily jsou autostabilní. Váha bez potahu 60g, s potahem a lakem 82g, uchyceno k trupu gumou přes bambusové kolíky. Úhel náběhu $+2,5^{\circ}$, těžiště 92mm od náběžky, hloubka 170mm.

V ý š k o v k a - je nosná, hlavní nosník tvoří lišta 2x7 ve středu spojený překližkovou spojkou a ovázáno nití. Náběžná ~~odtoková~~ hrana je z balsy 4x6, odtoková lamelovaná z 5ks-b 2x3 do požadovaného tvaru. Konce slepené také z balsy. Profily jsou z př. 0,8mm a silně vylehčeny, profil Clark-Y snížený o 22%. Výškovka je postavená do V a střed je vyplněn balsou. Váha bez potahu 14g, s potahem a lakem 22g. Uchycení gumou a úhel náběhu je 0° .

T r u p - je aerodynamicky velmi dobře vyřešen a opatřen pevným dvoukolovým podvozkem. Směrovka je umístěna dole a je celobalsová. Přepážky trupu jsou balsové, zhotovené vcelku s otvorem pro balsovou lištu 5x5 umístěnou v ose trupu. Lišty po obvodu trupu jsou $\varnothing 1,5$ a lepíme je ve svislé poloze uchycené za konec trupu za stálé kontroly souměrnosti. Náběžná hrana krku je balsová stejně jako odtokovka a celý krk vystužen listami $\varnothing 1,5$, nebo balsovými listami 2x5mm.

První přepážka je třídičná z překližky a je v ní uchycen podvozek i motor. Na krku je umístěná spádová nádržka z celuloidu. V trupu je umístěn autoknips a padáčkový dethermalizátor.

Krkatý motorák byl typickým představitelem výkonných soutěžních modelů poválečné doby a jedním z řady mnoha Démonů, které létaly na okolních soutěžích. Sám jsem měl postaveného "Super Démona", ale konstruktérem byl Miloslav Nondek z Třince/, který také létal velmi spolehlivě na Atom 1,8 ccm³. Petr Žert v době kdy konstruoval Vandala byl členem Místní skupiny ČSLL ve Frýdku se silným modelářským odborem. Protože se s frýdeckými modeláři setkávám i teď /někteří létají i historiky/, rozhodl jsem se někdy před 10ti léty model skreslit jako stavební plánec 1:1 pro kamarády z Frýdku i zájemce SAM 78.

Původní text z Leteckého modeláře 1951/11 doplnil Zdeněk Raška sen.

Váhový rozbor modelu:

	kostra	hotově
křídlo	60	82
výškovka	14	22
trup	95	120

vaha celkem	290g	344g

Technické data modelu:

Rozpětí	1290mm
Délka	710mm
Plocha celkem	26,88dm ²
Váha	344g
Zatížení	12,8g/dm ²
Motor detonační	Atom 1,8ccm ³
Vrtule	ø260/120mm
Průřez trupu	0,56cm ²
Rychlost stoupání	14m/sec.